

Elena Ferrante ve “Napoli Romanları” hakkında dünya
basınında yazılanlar:

Amerika Birleşik Devletleri

“Elena Ferrante’nin romanları hakkında okuduğunuz hiçbir şey, sizi onlardaki vahşete hazırlayamaz... Bu öylesine aslına sadakatle anlatılmış bir kadın hikâyesi ki gözlemlerle değil, ancak hissedilerek yazılabilir.”

—Amy Rowland, *The New York Times*

“Napoli roman dizisi mutlak bir başyapıt... Kitapların her birine gömüldüm, her birinde kendimden geçtim. Lila ve Lenù’nun hikâyesini takip etmekten başka bir şey yapmak istemedim.”

—Jhumpa Lahiri, *The Lowland*’ın Pulitzer ödüllü yazarı.

“Ferrante’nin genç kızlık ve arkadaşlığı meselesini ele alışı olağanüstü etkileyici.”

—Gwyneth Paltrow, oyuncu

“Napoli Romanları’nı okurken, ara vermek istemediğimi fark ettim. İştî, metroda karşıma çıkan tanıdıklardı hep canımı sıktı

– beni adeta kitapla arama girmekle tehdit ediyorlardı. Dizinin diğer kitaplarını beklemele gelen ayrılıklar yas tutmama neden oldu. Gözü kara bir iştahla yalayıp yuttum hepsini.”

—Molly Fischer, *The New Yorker*

“Elena Ferrante: öfkeli kadın yazarların en iyisi!”

—John Waters, yönetmen

“Ferrante’nin ‘Napoli Romanları’, ayakkabıcıları, öğretmenleri, komünistleri, acımasız işadamları, kadın avcısı şairleri ve mazlum ev kadınlarıyla sadece Napoli’deki işçi sınıfından kalabalık bir tablo sunmakla kalmıyor, aynı zamanda da modern edebiyatın en güzel arkadaşlık hikâyelerinden birini anlatıyor.”

—John Powers, *Fresh Air*, *NPR*

“Büyük romanlar, büyük arkadaşlıklar gibi, kendi içlerinde herhangi bir karakter, yazar ya da okurdan çok daha bilgedir. İşte bu romanlar, samimiyeti ve gücüyle o gizemin tam kalbinde konumlanıyor.”

—Jenny Turner, *Harper’s*

“Elena Ferrante günümüzün büyük yazarlarından biri. Tutku dolu bir sesi, geniş bir bakış açısı, keskin mi keskin bir gözü var... Ferrante bu cüretkâr, muhteşem, amansız romanlarda siyaset ve aile hanesi arasındaki güçlü bağlantıları irdeliyor. Yaşadığımız hayatların yeni bir bakış açısıyla anlatımı var burada

– tam da ihtiyaç duyduğumuz şekilde bir kadının gözüyle, onun harikulade bir anlatımıyla.”

—Roxana Robinson, *The New York Times Book Review*

“Napoli’nin işçi sınıfı mahallesinden olağanüstü akıllı ve tutkulu genç kızlar Lina ve Elena’nın iç içe geçmiş dostluğunun mest eden, amansız bir portresi. Ferrante kadın arkadaşlığının karmaşıklığı hakkında öylesine acımasızca, öylesine derinlere işleyen bir psikolojik içgörüyle yazıyor ki insan bu romanları okurken dünyadan tamamıyla kopuyor.”

—*Entertainment Weekly*

“Ferrante’nin nesrini tahrik edici içgörülerle olgunlaştırması Proust’tan pek farklı değil.”

—*Shelf Awareness*

“Ferrante’nin kadın arkadaşlığını konu alan ‘Napoli Romanları’ndaki derinliği başka bir romanda bulmak zor. ‘50’lerde başlayıp 21. yüzyıla uzanan bu hikâye bir kurucu mitin insanı ele geçiren gücüne sahip.”

—Megan O’Grady, *Vogue*

“Ferrante’nin eşsizce rahat, doğal, ancak bir o kadar da sevgi dolu, arsız ve coşkulu bir kalemi var. Detaylardaki süreklilik ve bir atak yapan bir gerçek hayattaki gibi yavaşlayan temposu okurda adeta fiziksel bir etki yaratarak onun karakterlerin hislerinde meydana gelen rahatsızlık ve baskıları eşgüdümlü yaşama-

sına neden oluyor. Ferrante'nin benzeri yok – bunun nedenini onun yaratıcılığında olduğu kadar içgüdüsel, şiddetli ve ısrarlı dürüstlüğünde aramalı.”

—Minna Proctor, *Bookforum*

“Ferrante'nin şoke edecek derecede dürüst, sınırlara işleyecek kadar pervasız bir vahşilikle resmettiği bir kadının içsel diyalogunun eşi benzeri yok.”

—*Booklist*

“Mrs. Ferrante'nin karakterlerin çatışmalarını ve psikolojik hallerini kavrayışında muazzam bir derinlik var... Romanlarındaki gerçeğe yakınlık ve duygudaşlık öyle boyutlarda ki bir itirafname oldukları hissini uyandırıyor.”

—Maira Hodgson, *The Wall Street Journal*

“Kadınlar arasındaki hayat boyu süren karmaşık arkadaşlık hakkında okuduğum en sahici roman.”

—Emily Gould, *Friendship*'in yazarı.

“Etkileyici, içgüdüsel ve dolaysız... Tahakküm üzerine sürükleyici bir soruşturma. ‘Napoli Romanları’ tam anlamıyla bir başyapıt...”

—Jennifer Gilmore, *The Los Angeles Times*

“Ferrante ihtiyaç duyduğumuz bir yazar. O İtalya’nın Alice Munro’su.”

—Mona Simpson, *Casebook ve Anywhere But Here*’ın yazarı.

“Elena Ferrante sizi uçuracak!”

—Alice Sebold, *The Lovely Bones*’un yazarı.

“Ferrante’nin romanlarını okumak beni çocukluğuma, kitapların böylesi bir gücü olduğuna inanmadığım o günlere götürdü.”

—Elizabeth Strout, *The Burgess Boys*’un Pulitzer ödüllü yazarı.

“Elena Ferrante’nin gerçek kimliği hakkındaki tartışmalar anlaşılır bir hayalgücü yoksunluğuna işaret ediyor: Bir insanın bir odada oturup bu romanları yazdığını insanın aklı almıyor. Bu görkemli ve yürek parçalayıcı ‘Napoli Romanları’ sanki yazılmış değil de tecelli etmiş gibi. İnsan tek kelimeyle kapılıp gidiyor. Bir bütün olarak seri, zamanımızın en büyük sanat eserlerinden biri olmaya aday.”

—Gideon Lewis-Kraus, *A Sense of Direction*’ın yazarı

“Elena Ferrante’nin ‘Napoli Romanları’nın ikincisi için. Tek kelime: Okuyun!”

—Ann Hood, yazar (Twitter’dan)

“Ferrante’nin duygusal ve şehvi açıklığı son derece etkili.”

—Janet Maslin, *The New York Times*

“İtalya’nın en iyi yazarlarından biri.”

—*The Seattle Times*

“Ferrante şehrin kenar mahalleleri, fakirlik, şiddet ve tekdüze yaşamaların sakınmasız bir portresini çiziyor... O müthiş bir yazar.”

—*Shelf Awareness*

“Ferrante iki fakir genç kızın yaşadıkları aşkları, ayrılık ve yeniden birleşmeleri, yaşadıkları şehrin genel trajedisi içinde dönüştürüyor.”

—*The New York Times*

“Ferrante’nin romanları öfke duygusunu, sık sık sesi kesilen kadınların o kendine özgü gazabını olağanüstü bir biçimde veriyor. Kadınlar bir eş, kız evlat, anne, arkadaş olarak çoğu zaman öfke içinde ve bu hissmi onun kadar rahat ve etkileyici anlatan, biriken hiddeti onun kadar cesurca ve rahatça verebilen bir kadın yazar düşünemiyorum.”

—Susanna Sonnenberg, *The San Francisco Chronicle*

“Ferrante isminin yazdığı her şeyi herkes okumalı.”

—*The Boston Globe*

“Bence Ferrante’nin ele aldığı konu, kadınların tarihinin akla ve kalbe hitap eden feryadından başka bir şey değil... Ferrante’nin yarattığı sarsıcı etki, eleştirmenlerin fikir birliği ettiği gibi, kuşku götürmez. James Wood’un makalesinde, ‘Yoğun ve şiddetli bir

şekilde kişisel, amansızca doğrudan,' şeklinde kategorize ettiği betimlemeler romanla karşılaştığınızda hafif kalıyor.”

—Joan Frank, *The San Francisco Chronicle*

“Canlı, sakınmasız ve birinci romanın sonunda da geniş çaplı bir mahalle kavgası başlatacak kadar cüretkâr Lila, tek kelimeyle unutulmaz bir karakter.”

—*Publishers Weekly*

“Tarihsel ve sosyal güçlerin güdümündeki insan –ve özellikle de dışıl yaratıcılık– üzerine sürükleyici, çılgıncasına özgün bir epik.”

—*The Los Angeles Review of Books*

“Ferrante'nin yazarlığının sınırı yok, her bir düşünceyi ileriye doğru en radikal sonucuna, geriye doğru da en radikal doğumuna götürüyor.”

—*The New Yorker*

İngiltere

“Aşk, kıskançlık, acıma, garez, bağımlılık ve kindarlık akıntılarının birbiri içine geçtiği, birbirlerini bulandırdığı bir arkadaşlık hikâyesi bu.”

—*Intelligent Life*

“Elena Ferrante bugüne dek ismini duymadığınız en iyi çağdaş yazar olabilir. İtalyan yazarın fazlasıyla övgü almış altı romanı

var. Takma isimle yazıyor ve bir tüketim malzemesi olmaya izin vermiyor. Karakterleri geleneklere karşı geliyor... Dili kristalize, anlatıcılığı ise içgüdüsel ve etkileyici.”

—*The Economist*

“Her şeyden önce Ferrante olay örgüsü ve ritim konusunda bir uzman: kimi düşmanlıklar ve çatışmalar yıllar boyu uykuya yatırılıyor, belli özel bir yüzleşmenin –belli bir epizodun– gelişi yüzlerce sayfayı bulabiliyor, ama geldi mi kişiyi serseme çeviriyor ve onda kaçınılmazlık hissi yaratıyor.”

—*The Independent*

İtalya

“Onun romanları kalp atışındaki hayati akışkanlığı, damarlarınızda akan kandaki dirimi hissettiriyor.”

—*La Repubblica*

“Yazarın gerçek kimliğini bilmiyoruz ama bunun bir önemi yok. Ferrante’nin kitapları büyüleyici bir kendine-yeterliliğe sahip yekpare taş anıtlar ve arkadaş istekleri yok, sadece tutkulu okurlarından sessiz ve ateşli bir hayranlık talep ediyorlar... Bu romanlarda en gerçek olan, Elena ve Lila’nın, Napoli’nin kenar mahallesinde karşılaşan bu iki kızın yoğun, iç içe geçen ilişkisi.”

—*Famiglia Cristiana*

“Bugünlerde kokuları, tatları, duygular ve çelişkili tutkuları sayfalarına getirip canlandırabilen bir yazar bulmak imkânsız. Bunu bir tek Elena Ferrante yapabiliyor. Kendi kuşağının, ülkesinin ve yaşadığı zamanın romanını yazmak için en uygun kişi belki de o.”

—*Il Manifesto*

“Elena Ferrante çok büyük bir yazar... Neyse ki sıklıkla minimalizme boyun eğen bu dünyada onun fazlasıyla güçlü, dünyevi ve gözüpek bir kalemi var.”

—Francesca Marciano, *The Other Language*'in yazarı

“Napoli Romanları'nın yazarının takma ismi Elena Ferrante'nin ardında kim olduğu meselesini bir kenara bırakırsak şunları söyleyebiliriz: O bir kadın ve Napoli'yi nasıl anlatması gerektiğini herkesten iyi biliyor. Öyle bir stili var ki, ifade gücü ve bütün bir dünyayı yaratmadaki mahareti bir büyücü örümceği andırıyor.”

—*Huffington Post*

“Her tür sınırlamayı, edebi türü aşan bir mucize bu kitaplar.”

—*Il Salvagente*

“Elena Ferrante edebiyatın günümüz hastalıklarına iyi geldiğini kanıtlıyor.”

—*Il Mattino*

Australya

“Ferrante gibi bir sesi olan yok. Onun metin, sakınmasızca dürüst romanları sayfalardan adeta yırtıcı bir hiddetle, aynı zamanda savunma olan bir saldırı atağıyla üzerimize geliyor... Ferrante'nin romancılığı kadınların her gün karşılaştığı tehditleri, onların evlilikle bütünleşen kimliğini, anneliğin yükü altında soluşunu ve tutkusuyla mitselleşmesini yansıtmalarıyla şiddetli ve sahici. Öfkeli

bir Jane Austen hayal etmeye çalışırsanız, onun romanlarındaki patlayıcı potansiyel hakkında bir fikir edinebilirsiniz.”

—John Freeman, *The Australian*

“İtalya’nın en etkileyici –ve gizemli– yazarlarından biri olan Elena Ferrante, yitip giden aşkı, ihmalkâr anneleri ve tatmin edilmemiş tutkuları konu alan bu tüyler ürpertici, cüretkâr romanlarında kadınların çalkantılı iç dünyalarını gözler önüne seriyor.”

—*The Age*

“Napoli Romanları’ nasıl yaşadığımız, nasıl sevdiğimiz, âşık olduğumuz; kadınlarından sadece uysallık bekleyen köküne kadar batmış bir dünyada nasıl var olmaya çalıştığımız gibi rahatsız edici sorular sormakla, saygınlık, mantık yahut bildik ustalığı fersah fersah aşıyor.”

—*The Sydney Morning Herald*

“Bu yıl okuduğum en güzel şey, açık arayla Elena Ferrante... Onun diğer tüm yazarları gölgede bıraktığını düşünüyorum. Tek kelimeyle harika bir yazar. Romanlarını o kadar çok seviyorum ki, gerçekten sevdiğim yazarlarda yaptığımı ona da yapıyorum: Kendime günde en fazla iki sayfa okuma izni veriyorum.”

—Richard Flanagan, Booker ödüllü, *The Narrow Road to the Deep North* adlı romanın yazarı.

İspanya

“Elena Ferrante’nin kadın karakterleri tam anlamıyla otantik sanat eserleri... Romanlarının İtalyan neo-realizminin ürünü olduğu ve sinema perdesinden baki bir büyülenmeyle yazıldıkları ortada.”

—*El Pais*

Türkiye

“Üç yüz altmış sayfayı iki günde bitirdim. Şimdi için için merak ediyorum diğer üç kitapta neler var (...) Birdenbire hayatınıza giriyor, sizden biri oluyor Lila ve Lenù (...) Kitabı elinizden bıraktığınızda eksiklik hissettiriyorlar.”

—Filiz Aygündüz, *Milliyet Sanat*

“Ferrante’nin olağanüstü nefis romanı okuru Napoli sokaklarından erkek egemen toplum eleştirisine uzanan uzun bir yolculuğa çıkarıyor.”

—Can Semercioğlu, *Sabitfikir*

“Yazarın bu büyüleyici güzellikteki anlatımı içimizde kıvılcıklar tutuşturuyorsa eğer, bunda tabii ki çevirmeni Eren Yücesan Cendey’in ustalıklı ve titiz çevirisinin payını da unutmamak gerekiyor.”

—Elif Tanrıyar, *Milliyet Kitap*

“Lila ve Lenù’nun dostluğunu okurken, aslında anlatılanla anlatılanın aynı kişi olduğu kuşkusuna da kapılabilirsiniz, çünkü Ferrante iki kadın arasındaki ilişkiyi öylesi derine işleyen bir içgörülle anlatıyor.”

—İnan Çetin, *Zaman Kitap*

EVEREST

1426

tamadres.com

ELENA FERRANTE

L'amore Molesto (Belalı Aşk) ve *I Giorni Dell'abbandono* (Sen Gittin Gideli) kitaplarından sonra yazarlık deneyimini anlattığı *La Frantumaglia* kitabını yayınladı.

Elena Ferrante, gerçek kimliği bilinmeyen bir yazarın müstear ismidir. Birinci cildi *Benim Olağanüstü Akıllı Arkadaşım* olan "Napoli Romanları" dizisiyle milyonlarca okurun ilgisini çekmiş, kitapları bugüne kadar yirmi iki dile çevrilmiştir.

EREN YÜCESAN CENDEY

İtalyan Lisesi ve İ.Ü. Edebiyat Fakültesi Felsefe Bölümü mezunudur.

Susanna Tamaro'nun bütün yapıtlarının yanı sıra Calvino, Pavese, Eco, Bignardi, Manfredi, Giordano, Mazzantini, Calasso, Buzzati, Rodari ve Terzani gibi yazarların kitaplarını Türkçeye çevirmiştir.

ELENA FERRANTE

**BENİM OLAĞANÜSTÜ
AKILLI ARKADAŞIM**

Birinci Kitap: Çocukluk, Ergenlik

Türkçesi: Eren Yücesan Cendey

§

Yayın No 1426

Çağdaş Dünya Edebiyatı 194

Benim Olağanüstü Akıllı Arkadaşım

Elena Ferrante

Kitabın Özgün Adı:

L'amica Geniale

Yayına hazırlayan: Cem Alban

İtalyancadan çeviren: Eren Yücesan Cendey

Kapak tasarımı: Beste Doğan

Son Okuma: Eylül Duru

Sayfa tasarımı: Zülal Bakacak

© 2011, Edizioni e/o

© 2015, bu kitabın tüm yayın hakları

Everest Yayınları'na aittir.

1-2. Basım: Haziran 2015

3. Basım: Haziran 2015

4-5. Basım: Şubat-Mayıs 2016

6. Basım: Haziran 2016

ISBN: 978 - 605 - 141 - 896 - 4

Sertifika No: 10905

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık

Matbaa Sertifika No: 12088

Çiftelhavuzlar Yolu Acar Sanayi Sitesi No: 8

Bayrampaşa/İstanbul

Tel: (0212) 674 97 23 Faks: (0212) 674 97 29

EVEREST YAYINLARI

Ticarethane Sokak No: 15 Çağaloğlu/İSTANBUL

Tel: (212) 513 34 20-21 Faks: (212) 512 33 76

e-posta: info@everestyayinlari.com

www.everestyayinlari.com

www.twitter.com/everestkitap

facebook.com/everestyayinlari

Everest, Alfa Yayınları'nın tescilli markasıdır.

Benim Olağanüstü Akıllı Arkadaşım

ELENA FERRANTE

Türkçesi: Eren Yücesan Cendey

tamadres.com

ÇOCUKLUK - ERGENLİK

tamadres.com

*TANRI: O zaman orada da çekinmeden görünebilirsin
Senin gibilerden nefret etmedim hiç.
Bütün o inkâr eden ruhlar arasında,
Soytarı en az umurumda olanıdır.
Çok kolayca gevşer insanın eylemliliği,
Seveceği tutar koşulsuz sükûneti:
Bu yüzden seve seve bir yoldaş veririm yanına,
Onu cezbeden, etkileyen ve yapacaktır her şeyi şeytanlık namına.*

*J.W. GOETHE, Faust
Çev. Genç Osman Yavaş
(Karakteristik Yayınları, 2014)*

KİŞİLERİN LİSTESİ

Cerullo ailesi (Kunduracının ailesi)

Fernando Cerullo, kundura tamircisi.

Nunzia Cerullo, Lila'nın annesi.

Raffaella Cerullo, herkes için Lina, sadece Elena için Lila.

Rino Cerullo, o da kundura tamircisi, Lila'nın ağabeyi.

Rino, Lila sonradan oğullarından birine bu adı verecektir.

Öteki çocuklar.

Greco ailesi (Odacının ailesi)

Elena Greco, Lenuccia, Lenù diye bilinir. Ailenin ilk çocuğudur. Ondan sonra Peppe, Gianni ve Elisa gelir.

Peppe, Gianni, Elisa

Baba, belediyede odacılık yapar.

Anne, ev kadınıdır.

Carracci ailesi (Don Achille'nin ailesi)

Don Achille Carracci, masallardaki canavar.

Maria Carracci, Don Achille'nin karısı.

Stefano Carracci, Don Achille'nin oğlu, aile şarküterisinde çalışır.

Pinuccia ve Alfonso Carracci, Don Achille'nin öteki çocukları.

Peluso ailesi (Marangozun ailesi)

Alfredo Peluso, marangoz.

Giuseppina Peluso, Alfredo'nun karısı.

Pasquale Peluso, Alfredo ve Giuseppina'nın büyük oğulları, duvarcı.

Carmela Peluso, *Carmen* diye bilinir, Pasquale'nin kız kardeşi, tuhafiyeci dükkânında çalışır.

Öteki çocuklar.

Cappuccio ailesi (Deli dul kadının ailesi)

Melina, Lila'nın annesinin akrabası, deli dul kadın.

Melina'nın kocası, pazarda meyve sebze kasası boşaltır.

Ada Cappuccio, Melina'nın kızı.

Antonio Cappuccio, Onun kardeşi, tamirci.

Öteki çocuklar.

Sarratore ailesi (Demiryolcu-şairin ailesi)

Donato Sarratore, kontrolör.

Lidia Sarratore, Donato'nun karısı.

Nino Sarratore, Donato ve Lidia'nın beş çocuğunun en büyüğü.

Marisa Sarratore, Donato ve Lidia'nın kızı.

Pino, Clelia, Ciro Sarratore, Donato ve Lidia'nın en küçük çocukları.

Scanno ailesi (Manavın ailesi)

Nicola Scanno, sebze-meyve satıcısı.

Assunta Scanno, Nicola'nın karısı.

Enzo Scanno, Nicola ve Assunta'nın arabayla sebze satan oğlu.

Öteki çocuklar.

Solara ailesi (Aynı adı taşıyan pastane-barın sahibinin ailesi)

Silvio Solara, pastane-barın sahibi.

Manuela Solara, Silvio'nun karısı.

Marcello ve Michele Solara, Silvio ve Manuela'nın çocukları.

Spagnuolo ailesi (Pastacının ailesi)

Bay Spagnuolo, Solara pastane-barının pastacısı.

Rosa Spagnuolo, pastacının karısı.

Gigliola Spagnuolo, pastacının kızı.

Öteki çocuklar.

Gino, eczacının oğlu.

Öğretmenler:

Ferraro, ilkokul öğretmeni ve kütüphaneci.

Oliviero, ilkokul öğretmeni hanım.

Gerace, Gimnazyum öğretmeni.

Galiani, lisede öğretmen hanım.

Nella Incardo, öğretmen Oliviero'nun Ischia'lı kuzeni.

* * * *